

Z KRAKOWA DNIA 22. LIPCA 1812 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 18 Lipca.

Wysłana Deputacya od Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego do N. Cesarza Francuzow, &c. przyjeta była w Wilnie d. 9 Lipca od tego Monarchy z okazatością, godną największego z Monarchow świata, i godną Narodu, od którego ta Deputacya wysłana. Szczegóły tego będą zapewne w krotce ogłoszone urzędowemu Narodowi.

Według lihow z Drezna pòd d. 10 b. m. flaneli tam Deputowani od Konfederacyi Jeneralney do N. Pana, i mieli mieć audyencyą d. 11.

Bieg porządny poczt między Litwą i Warszawą nie jest jeszcze przywrocony, lecz dowiadujemy się, że w krotce będzie uflanowiony, i że Rosowne do tego przedsięwzięto już środki. Listy odbierane dotąd z Litwy dochodzą nas przez kresy wojskowe. Zawarte w nich wiadomości o działaniach wojennych nie mogą być dokładne; ostrożnemi więc w udzielaniu ich czytelnikom naszym być powinniśmy. Wszystkie zaś urzędowe doniesienia od rozmaitych korpusow, przesyłane są naprzód do głównej kwatery N. Cesarza i Króla, skąd iedynie oczekiwanie powszechnie zaspokoione być może. Wymaga to czasu dłuższego nad zakres, jaki sobie cie-

kawa publiczność zakłada. Dla dogodzenia iey możemy iednak donieść z pewnością z ogólnych prywatnych z wielu fron odbieranych wiadomości, iż tak dzieie się, iak w pierwszym doniesieniu urzędowem, umieszczonem niedawno w gazecie, było wyrazono: — " Moskale przerażeni strachem i pozbawieni odwagi, uchodzą ciągle przed zwyciężkim orężem wielkiego woyska. — Pierwsze ich zachodnie woysko, będące pod sprawą Jenerata Barclay de Tolly, zdaie się, iż zupełnie cofnęto się za Dźwinę. Głoszą, że woyska Francuzkie przeszły także tę rzekę przy Friedrichstadt. Za drugim zachodniem woyskiem Moskiewskiem posłępuje krok w krok prawe skrzydło wielkiego woyska, z którem, iak słychać, Xże Eckmühl na czele znacznego korpusu ma się złączyć. Bagration, wodz tego drugiego zachodniego woyska cofnął się przez Nowogrodek na Nieśwież, i widocznie pozbawiony jest profley komunikacyi z wszem woyskiem zachodniem. Nasze narodowe woyska posuwają się coraz daley. Z Grodna, dokąd weszły jdnia 29 z. m. wyruszyły naprzód przez Powiaty Grodzieński i Lidzki do Bielicy, a stamtąd do Nowogrodka, skąd ostatnie pisane są listy. Między tem miaflem i Mirem przednie straze ucierały się z tylną Hrażą cofającego się Bagrationa.

Woyskom naszym w Litwie na niczemnie zbywa. Moskale ustępując nagle nie mieli czasu niszczyć kraju, gdy zwiaszcza po stronach wszytkiego jest obfitość. Nim o tem wszytkiem urzędowe nadeyda wiadomości, udzielamy tymczasem czytelnikom naszym następującą Ustawę N. Cesa-rza Napoleona.

ROZKAZ DZIENNY

— ogłoszony w Wilnie. —

Art. 1. Będzie ustanowiony tymczasowo Rząd Litwy, złożony z 5 Członków i Sekretarza Jeneralnego.

Art. 2. Kommissya Rządząca Litwy trudnić się będzie administracją przycho-dów, artykułami żywienia, organizacją wojska, gwardyy narodowych, żandar-meryi.

Art. 3. Znaydować się będzie przy Kommissyi Rządzącej Litwy Kommissarz Cesarski.

Art. 4. Każda z Guberniy: Wieleń-skiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, i Biało-flockiej będzie administrowaną przez Kom-missyą złożoną z 4rech członków, na cze-le którey znaydować się ma Intendent.

Art. 5. Powyższe Kommissyje admi-nistracyjne będą pod rozkazami Kommis-yi Rządzącej tymczasowie Litwą.

Art. 6. Administracya każdego powia-tu oddana będzie Podprefektowi.

Art. 7. Będzie dla miasta Wilna mia-nowany Prezydent, czterech Ławników i Rada municypalna, złożona z 12 członków. Administracya ta zarządzać będzie dobra-mi mieysklemi, będzie obowiązana czu-wać nad ustanowieniami dobroczynne-mi, i policyą municypalną.

Art. 8. Uformowana będzie w Wilnie gwardya narodowa, złożona z 2ch bata-lionow, każdy batalion po 6 kompaniy,

a obadwa te bataliony wynosić mają o-gółem 1450 głów.

Art. 9. W każdej z Guberniy: Wieleń-skiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, i Biało-flockiej uformowana będzie żandarmerya pod rozkazami Pułkownika, który mieć będzie pod kommendą swoją, w Gubernii Wieleńskiej i Mińskiej po dwóch, a w Gro-dzieńskiej i Białoflockiej po jednym sze-fie szwadronu. — W każdym Powjećcie znay-dować się ma po jednej kompanii żandar-mow, a każda kompania ma liczyć 107 gów.

Art. 10. Pułkownik żandarmeryi znay-dować się ma w mieście stołecznem Gubernii. Mieszkanie officerow i stanowiska brygad oznaczone będą przez Kommissyą Rządzącą Litwy.

Art. 11. Officerowie, podofficerowie i ochotnicy żandarmeryi będą wzięci z po-między szlachty powiatu. Zaden szlach-cic nie będzie mógł wymowić się od tego. Officerowie mianowani będą przez Kom-missyą Rządzącą Litwy; Podofficerowie i ochotnicy żandarmeryi przez Kommissyje administracyjne Guberniy Wieleńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej i Białoflockiej.

Art. 12. Mundur żandarmeryi będzie kroiu Polskiego.

Art. 13. Żandarmerya będzie odhy-wać służbę policyyną, dodawać będzie po-moc wojskowa władzom Cywilnym, a-resztować zbiegow, włoścogow, i maru-dow.

Art. 14. Rozkaz Nasz dzienny z dnia 22 Czerwca ogłoszony będzie w każdej Gubernii, i stosownie do niego ustanowio-ną ma być Kommissya woenna.

Art. 15. Maior jeneralny mianować będzie Jenerałow, lub sztabowych office-row Polskich albo Francuzkich do kom-

menderowania w Guberniach; będą mieli pod swoimi rozkazami gwardye narodowe, żandarmeryą i wojsko krajowe. — Dan w kwaterze głównej Césarskiej w Wilnie d. 1 Lipca 1812.

(Pod.) Napoleon.

Członk Komisyyi Rządzącej Litwy.
Sołtan, były Marsza. Nad. W. W. X. Lit.
Józef. Sierakowski, Kawaler Maltański.
Karol Prozor, były Oboż. W. W. X. Lit.
Xże Alex. Sapieha, Szamb. N. Ces. i K.
Jelski, Podkomorzy.
Sekretarz Jen. Jozef Kossakowski.

Członki Administracyi Wileńskiej.
Adam Chreptowicz. — Tyzenhauz. — Ferdynand Plate.

Członki Administracyi Grodzieńskiej.
Lachnicki. — Panczerzyński. — Niemcewicz.

Członki Administracyi Mińskiej.
Ginter. — Obuchowicz. — Wankowicz.
(Członki Administracyi Białostockiej jeszcze nam niewiadome.)

Uiszczając się z obietnicy naszej, kładziemy następującą mowę, mianą dnia 6go b. m. przy Exportacyi ciała JW. Łuszczewskiego, Ministra Spraw Wewnętrznych i Religijnych.

M O W A

W. Józefa Morawskiego, Referendarza w Radzie Stanu, miana w przysionku Pałaca Prymasowskiego, gdzie zwłoki były złożone.

PRZEŚWIETNA PUBLICZNOŚĆ!

Tak są w życiu naszym zmieszane dni radości i smutku, iż w tey nawet najświetniejszey dla nas chwili, wśród najpomyślniejszych wroźb dla Narodu, kiedy się do samych źez wdzięczności skłonkami czuiemy, ta smutna liczego

zgrupadzenia postawa, te reszty zastaw nych u świata ozdoby; to iawne powszechney straty uczucie, i ta religijna cześć towarzysząca zwłokom zmarłego do miaysc wiecznego pokoju, cisną nam poniewolnie tzy żalu, tzy goryczy.

Nie wszyscyko przecież niknie z cztowiekiem, pozostawie po nim drogie ludzkości dziedzictwo, owa cześć śmierteinemu, tym mniej podległa zniszczeniu, im ważniejsze związki, im obszerniejsze stosunki z towarzystwem utraconego Męża łączyły. Przemiana okazałość, nie opierają się mocy czasu stawione ręką ludzką pamiątki, jeżeli cnotliwe czyny, znakomite zastugi niewieczną tego życia, którym podwoyną możemy sobie zdobydź nieśmiertelność.

Alie mniej to zachowanym było na grobie znakomitego Męża składać cześć iego pamięci? mnie najmłodszemu z rządu tych, co przy wspólney pracy naybliższą mieli sposobność, i naypiękniejszą widzieć iego duszę, i prawdziwą w iego radach mądrość oceniać? Jaz to naypierwszy publiczne mam mu oddać świadectwo, i publiczney serca współziomków dla niego domagać się nagrody? — czyba że Niebo to najmocniejsze chciało mi sprawić wrażenie, bym znakomitym wzorem, w obowiazkach publicznych niewprawne ieszcze własne sity ukrzepiał.

Tak jest, oto zwłoki Męża, którego cnoty i talenta na publicznym wystawione widoku, iasniały pogodnie, nie ich nie zastawiano przed sprawiedliwym sądem Narodu, procz zdobiącej inne zalety skromności. — Urzędował Jan Łuszczewski, Minister Spraw Wewnętrznych i Religijnych, z takim rzeczy publiczney poświęceniem się, a do wielu innych frat nay-

droższych, iakie poniosł dla Oyczyzny, i tę dotaczyć należy, iaką w iego własney ponosiemy śmierci, do której nie przestanna naywięcey przyłożyła się praca. — Bo nie na polu tylko zwycięstw tey naywiększey można dokonać ofiary, i to wolne w obowiązkach urzędniczych sił żywotnych zniszczenie, niemniej powinno ziednywać zasługi.

Urzędował ten Minister z takim zrzczeniem się własney miłości, iż kiedy wszystkich współ-pracowników własnym zadziwiał światłem, sam tylko zdawał się niewiedzieć o wysokiey swoiey wartości, sam u wszystkich, iakby mu naywięcey potrzebney, pytał się rady. A iako w bliższym tronu dostoięństwie nie zapomniał i na chwilę, że tylko pierwszym Monarchy był sługą, tak względem podległych, nie skory w gromieniu, wołał, gdy potrzeba, ostrzedz, doradzić, nauczyć.

Komuż nie jest przytomny ten krotki w latach, długi w zdarzeniach przeciąg czasu, od owey chwili, gdzie z pierwszym bytu naszego poczęciem, iuż nam zakreślonymi zosłały, dziś wszystkim iawne Oyczyzny naszej wielkie przeznaczenia, i w ten czas przecieź, świetną iuż zwiastującą przyszłość, choć mniey widoczną, tak przecieź pewną, tak bliską, iak rączy iest lot orłów zwyciężkich, iak wielowładna Opiekuńczego nad nami gieniuszu potęga. — Komu tajno, iak wytrwały trzeba było dzielności, iak śmiałych przedsięwzięć, iakiey trafności w obmyślaniu środków, miary w użyciu samych się krajowych, aby zarazem i niedawnych szkod ślady zacierać i siły kraju do nowych cudów oszczędzać. — Dawny kraj, dawni iego mieszkańcy, zmienione ich

pod obcym rządem stosunki, i znowu nowa rzeczy pościć, nowi do wykonania iey urzędnicy. — I któż po takich zdarzeniach, po troiakich przemianach, zdołał zarazem odróżnić prawdziwe Narodowości znamiona od przypadkowych, tamte naystaranniey chronić i pielęgnować, tych prawdziwą oznaczyć zawsze wartość; ten zapewne który z lat dzieciennych kształcił się pod bokiem Króla, co odżywieniem nauk, przygotowawcze do dzisieyszego sprawił iuż Narodu odrodzenie; ten kto i iako Sekretarz Seymowy i iako Poseł był uczestnikiem czteroletniego Seymu Konstytucyinego; kto przy pierwszym Oyczyzny naszej ocknieniu zwrocil na siebie ufność Mężów znamienitych, którzy sprawując drogą nam, bo po odzyciu naypierwszą Narodową władzę maiestatyczną, Jana Łuszczewskiego, swych chęci, zamiarow, przedsięwzięć uczynili powiernikiem.

Ktoż znowu w powyższym nadzwyczajnym zbiegu okoliczności, sam sobie będąc nauczycielem i uczniem, sam sobie zdołał wyjaśnić prawdziwego ducha ustaw Wielkiego Prawodawcy? nikt zapewne zupełnie, lecz ten bez zaprzeczenia naywięcey się zbliżył do niego, kto się w nim nigdy nie prześlał zagłębiać, w myśl iego się kształcić, w nim czerpać doświadczone mądryey Administracyi zasady, oparte na winnem dla praw uszanowaniu, na zupełney przed ich obliczem równości, na wolności użycia władz naszych i przemysłu, na upowszechnieniu oświecenia, a z nim i na naypożądańszy od ludów spraw rządowych publiczności.

Ile trudne to urzędowanie znajdowało wsparcia w mądrości kierującego ogółem Monarchy, ile słodko ie było spra-

wować w tym szlachetnym Narodzie, który z gotowością we wszelkich względach wszelkie niesie dla Ojczyzny ofiary, i usiłowania rządu zupełnym poświęceniem nawykły jest wspierać, tyle zapewne z drugiej strony wielkiego dzieła niełatwe początki, niełatwe pierwsze próby i doświadczenia; kiedy zwłaszcza sama nowość nie wszystkie zdania pozyskać jest zdolną, kiedy częstokroć porywcze sądy przyganiają dzieciom nie pytając się o przyczyny, ani oczekując ich skutków; kiedy wiekami sprawdzonemi zostają owe pamiętne słowa znakomitego Pisarza, "że zwyczajną rzeczą publicznych niesprawiedliwości, dobre powodzenia wszyscy, sobie radzi przypisują, złe na samych Naczelników składają.", Niezrażał się Mąż zacny przykrościami od Naczelnego urzędowania jnieoddzielnemi, nagradzało mu je własne przekonanie, a w ostatnim technieniu człowiek cnotliwy, go wszystkich obowiązków życia dopełnił, czuł bez wątplenia poiechę z zostawionego po sobie potężności sądu, która zawsze sprawiedliwa, niezna przemieniających czasu i osob flosunków, dzieł patrzy, te ocenia i sądzi. — Pod jego to Ministerium utrzymaną i nowo ułaloną została z łosami kraju tego ściśle połączoną Instytucya Edukacyina, bo wiedział Mąż ten równie uczony iak cnotliwy, że upowszechnienie światła istotnym swobod nam przeznaczonych będzie zawsze warunkiem.

Jako Minister Religijny w kraju, gdzie jedynym może przykładem w szczerpłych Xięstwa granicach około dziesięciu wyznań liczymy, począł od tych, które nawięcey zajmują krajowej ludności, a ztąd reforma obyczajów ludu Zakonu Moysesowego, urządzenie kcasyfiorzów Dys-

sydenckich, a przedewszystkiem wyiaśnienie flosunków i potrzeb tego duchowieństwa, które ma na sobie wyrażać i pomiędzy nami zachowywać świętość Religii Stanu, całą jego zaięty bacžność, do ich oznaczenia naysłowniejsze pozbierał już myśli, i te po sobie w drogiey przekazał nam puściznie.

Oświecenie i Religia, dwie nawięsze ludow potrzeby, nieograniczały gorliwości jego, co do innych także ważnych rządu wydziałów; podział kraju, zaprowadzenie do niego nowego składu Administracyi, tyle trudny, bo początkowy wybor do niej urzędników, pierwsze przynajmniej każdego obowiązku określenie, przysposobione już zbiory statystyczne, urządzenie zgromadzeń politycznych, urządzenie majątkow Gminnych, urządzenie Rad Departamentowych i rad handlowych, tych to pierwszych tómaczow życzeń Obywateli i potrzeb przemysłu, za których pomocą i warowne powstają twierdze i do wewnętrznego handlu już pierwsze ułatwiaią się drogi: wszystko to jego zajmowało chwile, wszystko jest trudow jego owocem.

Nie wspomnę o wiele szczegółow mającey Administracyi poczty, w którą zarazem i wuczać się musiał nowego Rządu Minister i nadzwyczajnym obięcia datem równie iak indziej przeniknął, iazą i ta część bydźby powinna i udoskonalaiaćce ią podał już myśli. Nie wspomnę o środkach przedsięwziętych ku pomnożeniu swobodnych kraju tego mieszkańcow, o usiłowaniach co do kopalni, o tylu wreście innych publicznego gospodarstwa częściach, których nie zaniedbał mimo licznych trudności z obecnym połączonych czasem.

O ileż nie poświęcał starań, iakby ciężary potrzeb wojskowych uczynić nadal znośniejszemi, iakby organizacją Gwardyi Narodowej do obecnego miały naszych stanów, więcej zastosować, za równie i owo tyle rolnikowi przyjaźne urządzenie podwoju iemu winniśmy. — Miał bowiem Łuszczewski ten potrzebny urzędnikowi publicznemu przymiot, że cały urzędowi swemu oddany, nie w nim nie znajdował za wysokiem i nie nie znajdował za niskiem z rządu tego wszystkiego, co w poczet swoich znalazł obowiązków; wszystkiego zarownie dosięgała jego chęć i gorliwość wszystko pokonywała praca.

Postępował w zawodzie swoim, krokiem powolnym, lecz pewnym i ciągłym, ani zbytnia trwożliwość w zaprowadzeniu nowego, nie naraziły go nigdy na ubliżenie służbie Króla, powinności urzędniczej, obowiązkowi Obywatela. — Opatrzność dozwoliła mu przed zgonem uradować się tej Ojczyźnie, dla której całe swoje poświęcał życie, i dla której go dokonał.

Niechaj przyszły jego następca wchodząc w ślady poprzednika swojego, pozwoli się nam cieszyć skutkami tylu dzieł rozpoczętych, z których z ręczną dla dobra kraju użytkowanie, pewną do chwwały otwiera mu już drogę.

A jeżeli bliższe familijne sprawy, enoty domowe, nappierwszą enot publicznych będą zawsze warownią, jeżeli mianowicie wyższe pomiędzy ludźmi szczeble wyrażniejszego potrzebią od Niebios wsparcia, i nawzajem jeżeli największą dla rządzonych będzie zawsze rękocyścią, święta w sercach rządców i namiestniczych ich urzędników Religia, tedy i pod temi względami Minister ten obszerne dla siebie zoltał pole pochwały, którą w

świętyni prawdy przedwiecznej, niechaj mu odda poważniejsza wymowa.

(Mowę drugą JW. Kochanowskiego odkładamy do przyszłej Gazety.)

Z Paryża d. 4. Lipca.

Monitor dzisiejszy zawiera:

Wczoraj, w piątek d. 3. Lipca r. b. o godzinie 2 po południu zgromadził się senat w wielkich ubiorach (w pałacu swoim z rozkazu N. Cesarza i Króla na nadzwyczajne posiedzenie. Xże Arcykancierz, który przeznaczony był do przyzwożenia mu, przyjęty był z zwyczajnymi honorami. Xże Wiceelektor, Ministrowie sprawiedliwości, wojny, administracyi wojennej i policyi ogólnej byli obecni. Po przeczytaniu pism zwołujących senat i oznaczających prezesa jego posiedzenia, pod d. 21 Czerwca z Cesarzkiego obozu w Gumbinie wydanych, zabrał Xże Arcykancierz głos i mówił iak następuje:

" Mci Panowie! Przychodzę z rozkazu Cesarza dla udzielenia senatowi dwóch traktatów przymierza, z których pierwszy w imieniu N. Cesarza z N. Cesarzem Austryackim, a drugi z N. Królem Pruskim zawarty został. Okoliczności, które skłarżyły te polityczne związki i powody do ich zasad, są w dwóch rapportach Ministra związków zagranicznych wyłuszczone, które Mci Panowie, N. Cesarz, do waszej chce mieć podane wiadomości. — Gdy Monarcha nasz wstrzymawszy bieg swoich zwycięstw, zakończył w Tyłży pierwszą wojnę Polską, przyrzekł dwóm Moskiewski bez żadnego zastrzeżenia przyśląć do mądrze ułożonego planu wywiania ładu z pod wpływu Anglii i do zwrocenia tego narodu do zasad zgodnych z prawami ludów. Nie wzdrygła się Moskwa odśląć w krotce od zbawionego tego systemu. A gdy ta z strony Mos-

kwy odmiana niezaprzeżonemi czynami dowiedziona zoftała i w ciągu roku 1811 nadaremnie użyto drogi układów, widział się Cesarz bydź zniewolonym do przedsięwzięcia środków, iakich godność iego korony, dobro iego ludow i niebezpieczeństwo iego sprzymierzyńcow po nim wymagały. Traktaty, które wam będą przełożone, są włędem do wykonania tych zamiarów. Odwaga naszych wojowników, gieniusz Bohatyrza, który otwiera im drogę do chwaty, zaręczają narodowi, że i tą razą, iak dawniey, wielkie nadzieie wielkimi skutkami uwieńczye zoftaną. „

Po tej mowie oddał Xże Arcykanclerz senatowi następujące pisma, które jeden z sekretarzow przeczytał:

Rapport Ministra związkow zagranicznych do N. Cesarza.

Nayaśnieyszy Panie! Traktat Tylzycki między Francją i Moskwą był zaczępnem przymierzem przeciw Anglii. Gdy W. C. K. Mość powrócił z zeyścia sięna Niemnie, gdzie Imperator Alexander wyrzekł te słowa do W. C. K. Mci: „Ze chce bydź W. C. K. Mci sekundantem w wojnie przeciw Anglii, „ poftanowił na takową obietnicę wyrzec się korzyści, które Ci zwycięztwo nadało, i z wojny przeysć nagle w przymierze z Moskwą. Przymierze to, które pomnażało sposoby, iakich Francya w waynie z Anglią użyć mogła, miało razem zaręczyć pokoy na lądzie. Wszelako prowadziła Austryja w roku 1809 wojnę z Francją. Moskwa przeciw wyraźnemu brzmieniu traktatu, nie dała W. C. K. Mci żadney pomocy. Zamiaś 150,000 ludzi, których mogła dla wsparcia woysk Francuzkich postać, wyprawia 15,000 w pole, lecz i te gdy z granie wyszły, los wojay był iuz rozstrzy-

gniony. Od tego czasu, Nayaśnieyszy Panie, przez ukaz pod d. 19 Grudnia 1810, który zniszczył handlowe nasze stosunki z Moskwą, przez przypuszczenie handlu angielskiego do portow moskiewskich, przez uzbraiania, które na początku roku 1811 napadem Xięstwa Warszawskiego groziły, przez protektacyą Moskwy przeciw Oldenburgowi, zerwany zoftał traktat przymierza. Nie było go iuz, gdy z obu stron kupiły się woyska dla uważania się nawzajem. Mimo tego jednak cały przeciąg roku 1811 przeszedł na obietnicach i układach z Moskwą, w nadziei odwiedzenia, jeżeli można gabinetu Moskiewskiego od wojny, którą zdawał się poftanowić, i doyscia prawdziwych iego zamysłów. Jakoż okazało się aż do rzeczywistości, że zamiarem tego mocarstwa było, wylamać się z pod warunkow traktatu Tylzyckiego, dla pojednania się z Anglią i zniszczenia razem bytu Xięstwa Warszawskiego, pod pozorem żadanego wynagrodzenia dla Xięstwa Oldenburskiego. Poftanowiwszy W. C. K. Mość utrzymać mocą oręża honor traktatow, byt i całość kraioy swych sprzymierzyńcow, uczułeś ważność połączenia się ściśle z Mocarstwem, z którym łączyły Cię iuz drogie serca związki, i którego powszechny polityczny interest iest taki sam, iak W. C. K. Mci. Zoftał zatem d. 14 Marca r. b. traktat przymierza między W. C. K. Mcią i Cesarzem Austryackim zawarty. Wszystko zaręcza trwałość tego przymierza. Zapewnia one spokojność południowej Europie i obiecucie Francyi, że to państwo nie dozna więcey przeszkody usiłowaniach swoich do przywrocenia pokoiu morskiego. Proponię zatem naypokorniey W. C. K. Mci, abyś rozkazał traktat przymierza między Francją i Au-

fryą senatowi udzielić i flosownie! do naszej konfitycyi, iako uftawę ftanu publicznie ogłosić. Jestem, &c.

(Pod.) *Xze Bassano.*

W Gumbinie d. 11 Czerwca 1812.

(Tu następnie wiadomy już z 51 Nru gazety naszej traktat przymierza między Francją i Austryą.)

Drugiey Raport Ministra związkow zagranicznych.

Nayaśnieyszy Panie! Na końcu ie- szcze 1810 roku odmienił dwor Peterzbur- ski swoje systema i postanowił uwolnić się od podpisanych w Tylży obowiązkow. Postanowił oraz kroki łamiące przymierze poprzeć uzbraianiami wojennemi. Zgro- madzał woyska w swoich prowincyach Polskich, odciągnął część swojego woys- ka z Multan i kazał im nagłem marszem rozłożyć się wzdłuż granic Xięstwa War- szawskiego. W Lutym 1811 żadałeś W. C. K. Mość wyjaśnienia względem nad- zwyczajnych tych uzbraiań, i uznateś o- raz zapotrzebne poradzenie Królowi Sa- skiemu, aby woyskom Xięstwa Warsza- wskiego rozkazał zaiąć nad Wisłą połączo- ne ftanowisko, dla zabezpieczenia ich przeciw niespodziewanemu napadowi. Prus- sy leżące w środku między Francją i Moskwą postrzegły najpierwey te rozpo- rządzenia gabinetu Peterzburckiego. Nie mogły zgadnąć powodow do nich, ale przewidywały ich skutki; czyniły prze- łożenia; wyftawiały iak niebezpieczno jeft popierać układy uzbraianiami; zakli- nały, aby wstrzymano się z poruszenia- mi woyskowemi, przez które nawet Prus- sy narażone bydźby mogły i ściągnętyby na ich ziemię woyska, które W. C. K. Mość będziesz przymuszony postać na o- bronę Xięstwa Warszawskiego. Krok ten, który pochodził iedynie z miłości do po-

koiu i z natchnienia mądrości, był bez- skuteczny, i Prussy świadczeniem burzy, która od dziesięciu lat porywa Europę, a teraz się nad Moskwą unosi, żadały szczerze w miesiącu Maiu 1811 wnijśdź w przymierze z W. C. K. Moją. Długo wa- hałeś się W. C. K. Mość wnijśdź w związki, które poprzedzić powinno uftanie przy- mierza Tylżyckiego. Nie wiedziałeś ie- szcze, Nayaśnieyszy Panie, powodow, które Moskwę nakłonić mogły do zerwa- nia traktatu, postawienia się na ftopniu pokoju z Anglią i zagrożenia bytowi Xię- stwa Warszawskiego. Ale gdy W. C. K. Mości żadna w tey mierze nie pozostała wątpliwosc, upoważniłeś mnie do wniy- ścia z Prussami w układy i do zawarcia traktatu, który d. 24 Lutego 1812 podpi- sany został. Proponuję zatem nayspokor- niey W. C. K. Moji, abyś rozkazał traktat przymierza między Francją i Prussami senatowi udzielić i flosownie do konfity- cyi naszej, iako uftawę ftanu publicznie ogłosić. Jestem, &c.

(Pod.) *Xze Bassano.*

W Gumbinie d. 11 Czerwca 1812.

(Tu następnie wiadomy już z 51 Nru gazety naszej traktat przymierza między Francją i Prussami.)

Gdy powyższe cztery pisma przeczy- tane zostały, proponował Prezes senatu, Hrabia Lacépede, senatowi, aby oba raporty i oba traktaty osobney komis- syi z pięciu członkow złożoney oddane zostały; z zleceniem ułożenia projektu do adresu, w którym senat N. Cesarzowi i Królowi nazywysze i nayspokornieysze po- dziękowanie wyraził za udzielenie mu waż- nych tych pism, składając mu nowy hołd uczuciow senatu i ludu Francuzkiego. Kommissya została wyznaczona, i senat odłożył posiadzenia nazautrz.

Okręt Elżbieta płynący z Londynu z rozmaitemi towarami zawiąnął d. 28 Czer- wca do Hawru.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22. LIPCA 1812 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 18. Lipca.

WYPISY z DZIENNIKA

KONFEDERACTI JENERALNET
KROLESTWA POLSKIEGO.

Wyrokiem N. Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, ustanowiona została tymczasowo w Wilnie Kommissya Rządowa z 5ciu osób złożona, przy której będzie Kommissarzem Cesarskim JW. Baron Bignon, dotąd Rezydent Francuzki w Warszawie. — Gubernie Wileńska, Grodzieńska, Mińska, i Białostocka zostawać mają pod władzą rzeczoney Kommissyi. — Rada Jeneralna powziąwszy tę wiadomość, wydała swą odezwę do tej Kommissyi w Wilnie, przesyłając iey Akt Konfederacyi Jeneralney i wzywając do iak nayrychlejszego przyśląpienia do Konfederacyi, i przesyłania akcessow.

Oto są znakomitsze adressa, które Rada Jeneralna odebrała:

Prezydent Muncypalności Miasta Krakowa.

Miało Krakow, stolica niegdyś potężnego Królestwa, swój upadek z upadkiem ukochaney Oyczyzny łącząca, z najwyższą radością powzięta wiadomość o związaniu się d. 28 Czerwca r. b. Konfederacyi Jeneralney w Warszawie, do dźwignienia Królestwa Polskiego dążącey. — Prezydent Muncypalności tegoż miasta,

ze wszystkimi podwładnemi swemi Urzędnikami, uprzedzając iednomyślnie i gorliwie wszystkich mieszkańców chęci, z godnym Polaka zapałem przyślępuie do naypożądańszego i nayświętszego Narodowego związku. — Szanowne zabytki sławy i wielkości Narodu Polskiego w murach naszych pozostałe, nigdy nie przestały w naynieszczęśliwszey nawet Oyczyzny naszey zagładzie, ożywiać i utrzymywać tego ducha narodowości, którego miłość Oyczyzny pierwszym jest celem. — Wybiła godzina zemsty za dopetnioną miarę bezprzykładney i praw odwiecznych zniewagi. — Wołają onię popioty Królów, potylekroć niegodną obcych nogą deptane. — Potomki naywiernejszych do tronu i Oyczyzny synow, przy wsparciu naypotężniejszego naszego Wskrzesiciela, oney dopetnią. — Oyczyzna i Napoleon hasłem naszym na zawsze będzie. — Działo się w domu Muncypalnym miasta wolno-handlowego Krakowa d. 4 Lipca 1812 roku.

(Pod.) *Sta. Zarzecki, Prezydent.*

(Następują podpisy 39ciu Urzędników i Oficjalistów Muncypalności miasta Krakowa.

Odezwa Officerow korpusu Weteranow i Inwalidow, podpisana przez W. Winera Podpułkownika i 37 członkow tego szanownego korpusu:

„Zapał, który ogarnął cały naród Polski po wykrzyknionem drogiem imieniu Oyczyzny, nie może bydź większym od uczuciu tych iey synow, iktórzy klubią się kalectwem i ranami odniesionemi w iey obronie. — Wzranionem ciele nie

prześlą mieszkając te same dusze, te same serca, które ie na tyle razow w boiu naraziły. Bó! z nich zadany, ślad tylko się odnawia, że nam przeszkadza wystawić raz ieszcze za nie te piersi, co na iey imię, na hasło braci naszych, na odgłos pogromu nieprzyjaciół, który im wielkie imię Wskrziesiciela naszego niesie, wra o-gniem męstwa przeciw nieprzyjaciołom naszego rodu. — Racz Rado Jenerałua Konfederacyi Jeneralnej przyjąć przyłączenie do tak chlubnego i wielkiego dzieła, które Szym skonfederowany rozpoczął. — Doprowadź go do końca, aby ci, którzy szczęśliwsi od nas, deją krew teraz za Oyczyznę, mogli, pokazując zaszczytne blizny, wspominać z chlubą potomkom, że ie odnieśli za Polskę, której my na ładach i morzach szukali. „

Dnia 2 Lipca Obywatele Powiatu Grodzieskiego pod przewodnictwem JW. Ludwika Pancerzyńskiego Marszałka uchwalili następujący akces do Konfederacyi Jeneralnej Królestwa Polskiego.

„ My niżej podpisani Obywatele Powiatu Grodzieskiego, przez wojsko prawego skrzydła wielkiej armii Wielkiego Napoleona Najjaśniejszego Cesarza Francuzow i Króla Włoskiego, pod komendą N. Hieronima Napoleona, Króla Westfalskiego zostające, z pod iarzma obcego, przez lat 18 nas ułęczającego uwolnieni, nie mogliśmy bez największego zapału usłyszeć wiadomości: iż Szym Xięstwa Warszawskiego w Jeneralną Konfederacyą Polski nie w inszym celu został zamieniony, iak tylko, aby pod potężną Wielkiego Napoleona opieką rozszarpane przez niesprawiedliwszą przemoc Narodu Polskiego części, w iedno znowu potężny ciało; iż ta Jeneralna Konfederacya wzywa rozpraszonych po dawney ziemi Polskiej braci swoich ku łączeniu się z nią, iak tylko oddalenie się naszey wolności gwałcicielow, nawięzszą nam do tak szlachetnego czynu poda sposobność. Przyszła ta szczęśliwa chwila, zniknęły z przed oczu naszych otaczające nas wojska Rossyjskich szeregi — ścisną! dziś dłońe nasze przybytych braci swoich, tych to walecznych Xięstwa Warszawskiego Rycerzow, którzy przez tylekrotne na ratunek swojej Oyczyzny poświęcenie się, do najpowinniejszego ich uwielbienia tak sprawiedliwe nabyli prawa. Polacy iestemy, i po tak przeciągłym rozdzielaniu

się oglądamy Polakow; a cel ich przyścia, cel zamienienia się w jeneralną Konfederacyą Szymu Xięstwa Warszawskiego, gdy iuz nam są wiadome, aktem więc niniejszym do wskazanych przez tę Konfederacyą Jeneralną prawideł, z naywiększą przyśtępujemy gorliwością, w obliczu Nieba i ziemi nayuroczytsze czyniemy oświadczenia, iż do niew nayuroczytszey pod przewodnictwem JW. Ludwika Pancerzyńskiego przyśtępujemy, iż zwołaniemy wierni wierze Oycow naszych — iż uznaniemy Religią Katolicką Apostołską Rzymską za panującą, iż przykładem przodków naszych nie oddalemy się od tolerancyi wszystkich wyznań, iż szanujemy powagę i przywileie Tronu tak iak prawa narodowe; iż zachowamy w caley swojej czyłtości i mo-y tego ducha narodowego, który naywiększym żdotat opierać się burzom i nawałnościom, który do nayodlegleyszey doysć powinien potomności, iako rys nayszczególniejszy charakteru Polakow, — iż użyjemy całych sił swoich, aby ten wielki zamiar skonfederowania się naszego, został do szczęśliwego skutku doprowadzony; — w inszym względzie na przeszłość mieć nie będziemy baczenia iak tylko, ażeby sprawiedliwe tym cnotom wielkim oddać uwielbienie, które pośród grubych ciemności nocy, głos swoy świetny rozrzucać zdotały; nie zaś aby wyszukiwać powodow do oskarżenia, ziarno ohydny niezgody między iedney familii dziećmi wrzucić mogących; iednym słowem, ażeby herby Litwy potączone, w iedney z Polskiami zaiśniały tarczy, — i ażeby powszechnie radośny po naydalszych granicach Polski rozchdził się okrzyk: „ Niech żyie Oycyzna! Niech żyie Polska! „

(Następują liczne podpisy Obywateli na ten Akt zgromadzonych)

JO. Xiążę Józef Poniatowski Naczelnny dowódca wojsk Polskich, przestał Rado akces z Grodna w tem brzmieniu:

„ Odebratem w dniu dzisiejszym, przystany mi od JW. Jenerata dywizyi Wielhorskiego akt Konfederacyi wraz z odezwą iego do wojska, i oświadczeniem życzenia, żeby to do niey przyłączyło. Nastąpi to natychmiast z tą radością, iaką każdy czuć musi w osiągnięciu oczekiwanej dawno prac swoich nagrody.

Utworzona tu zaraz po wniysciu na-

szego woyska Konfederacya uchwalila dziś wystawienie kosztem obywateli Powiatow Grodzieńskiego i Sokolskiego pułku piechoty w rownym z innemi komplecie. Przesyłając Radzie Jeneralney Konfederacyi wręczony mi akt oryginalny tey uchwały, mam oraz honor uwiadomić ją, iż o takowey ofercie donieść N. Cesarzowi Francuzow nie omisszałem. Pozwoli mi Rada Jeneralna Konfederacyi, nim jeszcze przyśląpienie całego woyska do związku, na którego czele jestem postawiony, przestać iey będę w stanie, korzyścić z podaney mi sposobności do oświadczenia, z jaką chęcią sam naypierwszy przyśląpię do szlachetnych zamiarow, które iey związek kojarza. „

Podaje się rownież do powszechney wiadomości wzmiankowana uchwała;

„Konfederacya Powiatu Grodzieńskiego. Skoro Powiat Grodzieński wsparty potężnem ramieniem W. Napoleona użrzat swe kaydany skruszone, w tenże sam moment potoczył się z Konfederacyą Xięstwa Warszawskiego; i ledwo iedną ręką pośpieszył uściskać dłoń braterskie, gdy druga porwać powinien oręż, aby reszcie haniebných kaydan zrzucić.

Tym powodowany duchem, stosownie do zezwolenia N. Króla Jmci Westfalskiego uchwała Konfederacya Grodzieńska co następuje:

1. Powiat Grodzieński połączony z Powiatem Sokolskim uchwała formacyą iednego pułku piechoty zupełnie podobney co do kompletu, ubioru, i całego etatu, iaki w tym momencie eksytuje w Xięstwie Warszawskiem.

2. Wybieranie rekrutow, zaciągnięcie ochotników, ubior całego pułku, iak nayspieszniey przedsięwzemiemy.

3. Na Pułkownika tego pułku, JO. Xięcia Jmci Ministra Woynw, Naczelnego Wodza Woysk Polskich upraszamy, aby nam ukochanego współobywatela, w którym my i młodzież nasza ufność pokładamy, przeznaczył Ignacego Suchodolskiego, Podpułkownika pułku 8go piechoty, któremu zawdzięczając za utrzymanie honoru Litwina w czasie ostatney kampanii, Kommandantem tego pułku z naywiększym ukontentowaniem widzieć będziemy. — Działo się na posiedzeniu Konfederacyi 1812 Lipca 3 dnia.

(Pod.) *Pancerzynski,*

Marszałek Konfed. Grod.

Sekretarz *Kamiński.*

Zaledwie nieprzyjaciel usunął się z Brześcia - Litewskiego, natychmiast zebrał się gorliwi o dobro Oyczyzny Powiatu Brzeskiego Obywatele, i uchwalili następujący Akces do Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego.

Działo się w mieście Brześciu - Litewskim na zgromadzeniu Obywatelow Powiatu Brzeskiego Litewskiego i miasta Brześcia, r. 1812 Mca Lipca 3 dnia.

My Obywatele Powiatu Brzeskiego - Litewskiego i miasta Brześcia, po oddaleniu się woysk nieprzyjacielskich z okolic naszych, potężnem Napoleona W. ramieniem-wsparci, i powodowani świętym zapalem iak nayrychleyszego połączenia się z Oyczyzną naszą, w momencie iak tylko Akt Konfederacyi Jeneralney Polskney, w Warszawie dnia 28go Czerwca 1812 r. datowany, do naszey doszedł wiadomości, oświadczamy dobrowolnie i iak naysolenniey, że stosownie do artykułu 3 i innych w Akcie związku tego wymienionych w Konfederacyą wiążemy się, do wspomnionego tyle razy Aktu Jeneralney Konfederacyi z naywiększą chęcią przyśląpiemy, Akces czynimy, zamiar Konfederacyi teyż Jeneralney o uwolnienie wszystkich części dawney ziemi naszey przez nieprzyjaciela przywłaszczoney, wszelkiemi siłami i sposobami, iakie ludzka zdolność doradzić może, wspierać przyrzekamy, i to za iedyny cel usiłowań naszych zakładamy. Takowy akt przyśląpienia naszego do Jeneralnego Warszawskiego związku podpisami rąk własnych utwierdzamy.

(Tu następują liczne podpisy Obywateli na ten Akt zgromadzonych.)

Dnia tegoż ciż sami Obywatele pod przewodnictwem JW. [Macieja Frankowskiego, byłego Jen. Maj. Woysk Pol., iako naysędziwszego wiekiem, wybrali w skutek artykułu 5go Aktu Konfederacyi Jeneralney za swoich Delegowanych JW. Stefana Hrabie Grabowskiego, Pułkownika Woysk Polskich, i Kalixta Mierzeiewskiego, i umocowali tychże o interessowanie się iak naymocnieysze względem porwanych i uwiezionych przez Moskalk Urzedników i Obywateli Brzeskiego Powiatu.

Marcin Nucinski, Łośay W. Jozefa Dębskiego, ukradłszy temuż czerw. zł. sztuk 232 i płaszcz granatowy, uciekł nie wiadomo gdzie, przeto uprasza się Prześw. Publiczności aby tegoż wszędzie śledzić raczyła, a o schwytaniu Policji Krak. doniosła, za co chwytający przyzwoitą nagrodę odbierze. — Tenże zbieg jest rodem z Wadowic, mający lat 20 do 30tu, wzrostu miernego, szczupły w sobie i na twarzy rumieniec mający; włosow i oczow czarnych, surdut, frak i czekczery granatowe na sobie mający; ma różne Ateftata, które innym Służącym pobrat i swoje od W. Teodora Baiera za lat 2, ma także Kazimierza Bareńskiego za lat 6 od JW. Wodzickiego Jozefa dane, a drugie za rok jeden od JW. Miroszewskiego, i inne ieszcze.

Podaje się do wiadomości, iż dnia 26 Lipca r. b. o godzinie drugiej po południu część Piotunki do Ur. Skąpskich należąca, a w powiecie Jędrzejowskim trzy czwierci mili od Wodzisławia miałeczek potożona, na zaspokoienie długu Moyżesza Rabinowicza w roczną dzierżawę, podług wyciągnioney intraty wilości 476 zł. pol. 27 gr. naywięcey dającymu z potrzebnem dla niego pomieszkaniem tamże na gruncie w Piotuncie pod Nrem i wypuszczona zostanie. Dan w Jędrzejowie d. 13 Lipca 1812 roku.

J. Rzechowski, Kom. P. J. D. Krak.

Na mocy obligu przed Notaryuszem Publicznym Powiatu Kieleckiego Departamentu Radomskiego w dniu 16tym, miesiąca Kwietnia r. b. w Kielcach na summę 1150 zł. pol. 24 gr. zrobionego będzie się odbywała licytacja publiczna w mieście wolne handlowym Krakowie, w Sukiennicach w sklepie pod liczbą 7 dnia 27go miesiąca Lipca r. b. i dniach następnych od godziny 9tej z rana, aż do 12tej, zaś po południu od 3ciey do 6tej, na którey zegary, stroiki damskie, szkło, żelazo stal, sztuczki na kamizelki, zwierciadła, i inne towary Noremskie zwane, za gotowe pieniądze w momencie srebrney więcey dającymu sprzedawane będą. Zyczący sobie kupna na dzień i godzinę oznaczoną zapraszają się. Działo się w mieście Powiatowym Stopnicy dnia 18go Lipca 1812 roku.

Tomasz Janczykowski, Komornik Powiatu Stopnickiego Dep. Krak.

Autor dzieła o Architekturze blisko w 100 arkuszach in folio majori ze 116 w takimże formacie kopersztychami, którego w roku 1810 w miesiącu Lutym prospekt Publiczności podał, ma honor też uwiadomić, że dzieło rzeczone, tak co do druku, iako i co do kopersztychow, jest już zupełnie dokończzone, i że go nic nie wstrzymuje do wydania interessowanym, tylko w terażniejszych okolicznościach trudność korespondencyi i transportow. Dla tego, tak dla pewności i bezpieczeństwa mających odbierać, iako i dla własnego, rozestanie do czasu mniey trudnościom podległego wstrzymuje. Dan w Krakowie d. 11 Lipca 1812.

Seb. H. Sierakowski, bywszy Kusz. Kor. Prob. Kat. Krak.

Rektor Akad. Kr. Ord. S Stan. Kaw.

W Kazmierzu przy Krakowie pod liczbą 113 dnia 24 m. i r. b. o godzinie 9 z rana niżej podpisany przez publiczną licytacją sprzedawać będzie, komody, sz. fki, szkło, stołki, łózka, luserka, landszawfty, Arroy żydowski męzki, i książki żydowskie do nabożeństwa. Mający chęć nabycia takowych efektow do miejsca w dniu i godzinie dla sprzedaży wyznaczonych wzywa. Dan w Krakowie d. 20 Lipca 1812.

Jozef Kozłowski, Komornik T. H. D. n. i R.

Niżej podpisany J. K. X. Mości Pisarz Aktowy Dep. Krak. na mocy rezolucyi Wysockiego Trybunału Cywilnego I. Instancyi Dep. tegoż pod daiem 10 miesiąca i r. b. do liczby 2755 wydaney, do publiczney podaje wiadomości, iż na dniu 3 Sierpnia r. b. o godzinie 9 ranney różne suknie i ubiory żydowskie, tudzież różna bielizna, i towary nowe w ślązkach, niemniej sprzęty domowe po Star. Szymonie Silberberg, pozostate, w domu Nr. 2 na Kazimierzu żydowskim sytuowanym, więcey dającymu za gotową, srebrną monetę, przez publiczną urzędową licytacją sprzedane zostaną. Dan w Krakowie d. 12 Lipca 1812.

Andrzej Kossowicz, Pisarz Aktowy Dep. Krak.